

Útoyggjar

FAERRI ENN EITT HÁLVT PROSENT BÚGVA Á ÚTOYGGJ

Føroyska samfelagið hevur ment og flutt seg við risafetum síðstu øldina og sæst hendan broyting eisini aftur í búsetingarmynstrinum í landinum. Tíverri fyri útoyggjarnar hevur tað merkt, at fólkatálið er munandi minkað og eru tað í dag rættiliga fá, ið kalla útoyggjarnar fyri sín heimstað

HALLUR AV RANA

HALLUR@SOSIALURIN.FO

L8 eru tær føroysk oyggjarnar, harav 17 eru bygdar. Av teimum 17 eru 6 teirra knýttar saman við undirsjóvartunlum, brýr og byrgingum, meðan sjó- og loftvegis samband er til hinar 11 oyggjarnar. Av teimum 11 oyggjunum eru tær 8, ið verða kallaðar útoyggjar. Talan er um oyggjarnar Fugloy, Svínoy, Kalsoy, Mykines, Koltur, Hestur, Skúvoy og Stóra Dímun.

Heitið útoyggjar verður brúkt um tær smáu oyggjarnar í Føroyum, ið liggja uttanfyri meginøkið ella sum ikki hava gott ferðasamband til meginøkið. Suðuroyggjin, Sandoyggjin, Nólsoy og Lítla Dímun verða ikki roknaður við í hendan bólki av ymiskum ávum.

Fólkafátækar oyggjar

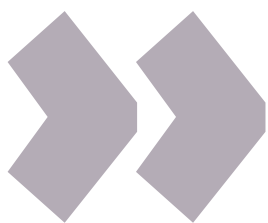
Hóast heitið fevnir um nærum helmingin av øllum føroysku oyggjunum, so táttar samlaða fólkatálið í útoyggjunum ikki eingongd upp á ½ prosent.

1. januar 2019 búleikaðust nevniliga í alt 51.371 fólk í Føroyum. Av hesum búðu einans 216 av teimum á einum av útoyggjunum. Tað er 0,42 prosent av fólkatalinum.

Av teimum 216 íbúgvunum hava 75 av teimum bústað í einum av teimum fyra byggunum á Kalsoynni, harav 33 á Húsum, ið er størsta bygð á útoyggj.

Skeiv gongd

Føroyska samfelagið hevur ment og flutt seg við risafetum síðstu øldina og sæst hendan broyting eisini aftur í búsetingarmynstrinum í landinum.

- Um hugt verður fólkatalinum síðstu tíggju árinum er myndin ikki so nógv øðrvísi og staðfestast kann, at tað enn ikki hevur eydnast at steðgað fráflytingini frá teimum smáu bygðar-samfeløgnum á útoyggj.

Tíverri fyri útoyggjarnar hevur tað merkt, at fólkatálið er munandi minkað og eru tað í dag rættiliga fá, ið kalla útoyggjarnar fyri sín heimstað.

Á 100 ára hátíðarhaldinum hjá Strandferðsluni á heysti 2017 vísti Hans Pauli Strøm, sosiologur, á, at fólkatálið á útoyggj var ein fimtingur av tí, ið tað var í 1950.

Í 1950 búðu 200 fólk í Fugloy. Har er talið nú 45. Í Svínoy búðu 174 fólk. Nú eru tey 29. Soleiðis er gongdin á øllum útoyggjum. Á Kalsoynni vóru 312 fólk í 1950 samanbórið við 76 nú. Í Mykinesi vóru 141 samanbórið við 14 í dag. Í Skúvoy búgva nú 32 fólk. Tey vóru 144 beint eftir kríggið, skrivar Strandferðslan í blaðnum Fólk á ferð frá heysti 2017.

Tølini fyri hesar oyggjar eru stórt sæð tað sama í dag tvey ár eftir, at framløgan var á hátíðarhaldinum. Fólkatálið í Fugloy er 37, í Svínoy 27, á Kalsoynni 75, í Mykinesi 14 og í Skúvoy 32.

Hvussu negativ gongdin hevur

verið í fólkatalinum á hesum oyggjum verður uppaftur greiðari, tá hugt verður eftir fólkatalinum í restina av landinum sama tíðarskeið. Tí meðan útoyggjarnar hava havt trupult at halda upp á síni fólk, hevur miðstaðarøkið verið fyri einum ógvusligum vøkstri.

Verður hugt av teimum stóru oyggjunum, stingur ein seg burturúr sum tann fólkariasta. Heili 23.511 fólk búgva á Streymoynni nú samanbórið við 9.313 í 1950. Nógv tey flestu búgva í høvuðsstaðnum. Bara frá 1. apríl 2016 til 1. apríl 2017 vaks fólkatálið í Tórshavnar kommunu við 400, verður staðfest í Fólk á ferð.

Fráflytingin heldur á

70 ár er kortini eitt langt tíðarskeið at hyggja eftir og sigur ikki rættiliga nakað um gongdina tey síðstu árin. Men um hugt verður fólkatalinum síðstu tíggju árin er myndin ikki so nógv øðrvísi og staðfestast kann, at tað enn ikki hevur eydnast at steðgað fráflytingini frá teimum smáu bygð-

arsamfeløgnum á útoyggj.

Av teimum átta útoyggjunum er tað nevniliga einans Stóra Dímun, ið kann vísa á ein vøkstur frá 1. januar 2009 til 1. januar 2019. Fyri tíggju árum síðan búðu átta fólk á Stóra Dímun, meðan tað 1. januar í ár búðu tíggju fólk á oynni.

Størsta fráflytingin hevur verið í Kalsoynni, har fólkatálið er minkað við 43 fólki. Harnæst kemur Skúvoy, har fólkatálið er minkað úr 47 fólki til 32 fólk, Svínoy, har fólkatálið er minkað úr 40 fólki til 27 fólk, og Hestur, har tað búðu 20 fólk 1. januar í ár samanbórið við 32 fólk 1. januar 2009.

Í restina av útoyggjunum stendur fólkatálið mest sum í stað. Í Fugloy búðu 40 fólk á oynni 1. januar 2009 samanbórið við 37 fólk nú, í Kolttri er tað minkað úr tveimum niður í ein persón og á Mykinesi búgva nú 14 fólk samanbórið við 17 fólk í 2009.

